

PLANERING AV GENERATIONSVÄXLING

- ▶ 23 november Karis
- ▶ 27 november Borgå

- ▶ HENRIK LASSAS tel 0400 860 633
- ▶ KRISTER HILDÉN tel 040 554 3094
- ▶ AXEL FALCK tel 050 304 9144

Nylands Svenska Lantbrukssällskap

Nylands Svenska
Lantbrukssällskap

NSL presentation allmän 2014.ppt

**Vi erbjuder Dig rådgivning i
lantbruksfrågor
-lokalt!**

www.nsl.fi

Find us on:
facebook®

Fokus på 3 frågor vid generationsskiftet

1. Själva "processen"
2. Köpesumman (gåvan?)
3. Ekonomisk planering -> startstöd

GENERATIONSVÄXLING

➤ ÖVERLÅTELSE AV NÄRINGSVERKSAMHET

➤ FÖRSÄLJNING ELLER GÅVA (utarrendering)

Oftast släktingar (föräldrar–barn) <-> känslor , traditioner

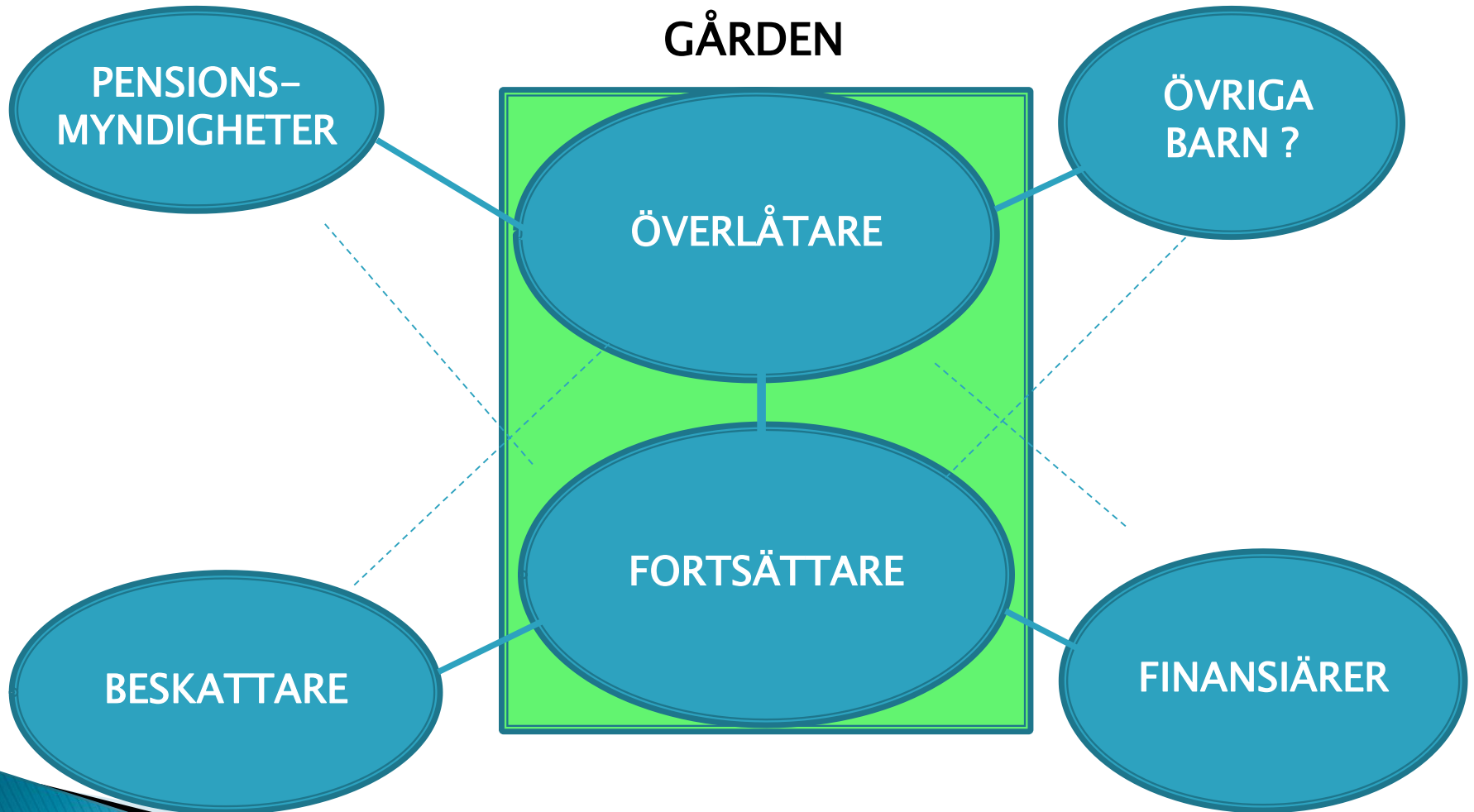
Ålderskillnad <-> olika värderingar ?

Ofta också privategendom <-> gränsdragning ?

➤ STOR FÖRÄNDRING FÖR MÅNGA

- Överlåtaren avstår från "sitt livsverk" (?), hem, beslutanderätt, ansvar mm
- Fortsättaren tar ansvar för verksamheten, gården, kulturarv ? ..
- Syskon "avstår" ofta från sitt barndomshem ..

VIKTIGA PARTER I GENERATIONSVÄXLING

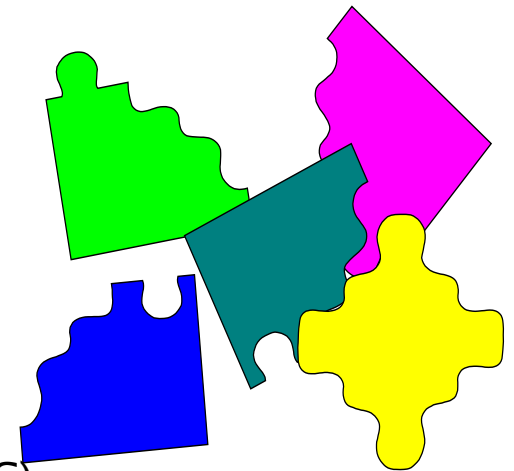
PLANERING VID GENERATIONSSKIFTE KRÄVER TID!

▶ RESERVERA TILLRÄCKLIGT MED TID !

- VEM SKALL FÖRTSÄTTA ?
- DISKUTERA MED ALLA I FAMILJEN !
- JU FLER INBLANDADE DESTO FLER ATT BEAKTA
  - SOCIAL OMVÄLVNING FÖR OLIKA PARTER

▶ NÄR?

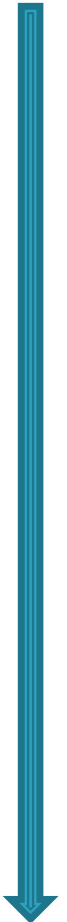
- **SÄLJARENS / KÖPARENS ÅLDER OCH LIVSSITUATION**
- MYNDIGHETER (LPA, NTM-CENTRAL, BESKATTARE ETC)
- SKOGSVÄRDERING ?, ANDRA UPPGIFTER SOM BÖR UPPDATERAS
- ÄGOSKIFTET UNDER KALENDERÅRET

10 STEG TILL GENERATIONSSKIFTE !

1. Planering & diskussioner inom familjen (vem, hur, pris, boende, syskon, när....)
2. Bakgrundsuppgifter i skick
3. Kalkyler
4. Utkast köpe- /gåvobrev
5. Diskutera med banken
6. Ansökningar till myndigheter etc
  - Beskattare ?, NTM-central startstöd ?, Andra finansiärer ?, LPA ?
7. Efter svar ->eventuella korrigeringar
8. **Underteckna** och skicka slutliga handlingar
9. Lyfta lån
10. Kontakta försäkringsbolag, el, vatten, LPA...

KÖPESUMMAN UR...

▶ ÖVERLÅTARNAS SYNVINKEL

- GÅRDENS (ÖVERLÅTARNAS) SKULDER SKALL I REGEL BETALAS BORT (GAMLA RÄNTESTÖDSLÅN KAN ÖVERFÖRAS)
- ÖVERLÅTARNAS EGNA BEHOV
  - PENSION <-> TRYGGAD ÅLDERDOM ?
  - BESPARINGAR / ANNAN EGENDOM ?
  - BOENDE-BYGGANDE ? /EV. BESITTNINGSRÄTT + EV. SYTNING ?
  - ÖVRIGA BEHOV -GULDKANT/TRYGGHET FÖR FRAMTID?
- EVENTUELLA ÖVRIGA BARNNS BEAKTANDE

KÖPESUMMAN UR...

▶ FORTSÄTTARENS SYNVINKEL

– VAD KAN FORTSÄTTAREN BETALA ?

◦ UTREDA GÅRDENS AVKASTNING –
TITTA FRAMÅT – KALKYLER
(JORDBRUK, SKOG, ÖVR FÖRETAGSVERKSAMHET)

◦ ANDRA SYNPUNKTER

- FINANSIERING

- BESKATTNING –> besk. Gångsevärde!

- BOENDE

- ANDRA INKOMSTER...

- (FÖRVÄNTNINGSVÄRDE) [Plan för Generationsskifte KURS 2017.xls](#)

”VAD TÅL GÅRDENS DRIFT ?”

▶ REDA UT MED EKONOMISKA KALKYLER

◦ Affärsplan (bl 430) + Gårdens Ekonomiplan

- DRIFTSINRIKTNING [430R 7.12 Affärsplan.doc](#)
- ÖVERTAGARARENS SITUATION
  - GAMLA SKULDER
  - ÖVRIGA INKOMSTER
  - GÅRDENS INVESTERINGSBEHOV
  - OUTNYTTJADE RESURSER?
- ANTAGANDEN OCH RISKER!
- SUBVENTIONERAD FINANSIERING (STARTSTÖD) SÄTTER VISSA RAMAR FÖR KALKYLER ....

Innehåll Gårdens Ekonomiplan

- ▶ **Långsiktetsbudget** <-> **räcker pengarna till**
- ▶ **Lönsamhetskalkyler** -> Ekonomiska nyckeltal (bla-> Affärsplan)<-> **verksamhet på sikt**
- ▶ **Balansräkning** <- > **skulder / egna pengar**

- ▶ Prognos framtida inkomster och utgifter
- ▶ Investeringsplan
- ▶ Lån - prognos för räntor och amorteringar
- ▶ Skatteprognoser

[Likviditet visning.xls](#)

BUDGETERING

INKOMSTER			+
UTGIFTER			-
	KASSANETTO		=
RÄNTOR			-
SKATTER			-
AMORTERINGAR			
	KASSASALDO		=
PRIVATA INKOMSTER			+
SKATTER			-
PRIVATA UTGIFTER			-
	HUSHÅLLETS KASSASALDO		=
INESTERINGAR			-
LYFTA LÅN			+
	ÖVERSKOTT		=

Ekonomiska krav för startstöd..

Startstöd: a) bidrag max 35.000 €+
räntestödslån max 230.000 €
(räntestöd upphör efter 5 år) + befrielse från
överlåtelseskatt
–fall **jordbrukets företagsinkomst** minst 25.000 €

eller b) bidrag 10.000 €+räntestödslån max 150.000 € +
befrielse från överlåtelseskatt
–ifall **jordbrukets företagsinkomst** minst 15.000 €

Enligt vad förhandskalkyler uppvisar för senast det 3 året efter
planerat generationsskifte!

”Andra siffror” som visar att planerna kan genomföras
ekonomiskt vettigt.

–Urvalsförfarande!

”Jbr företagsinkomst” (Blnr 430)

	2018	2019	2020
+ Inkomster jordbruk	100	110	115 t€
- Utgifter jordbruk	60	67	69
- Avskrivn 10 % mask. (100 t€)	10	10	10
- Avskrivn 4 % by (100 t€)	4	4	3
- Avskrivn 3 % drän (80 t€)	2	2	2
- Räntor jordbruk	5	5	4
	<hr/>	<hr/>	<hr/>
=	19	22	27 t€

= Jordbrukets företagsinkomst minst 25.000 €, senast 3 året efter generationsskifte

Vad är "JORDBRUK" ?

– vid ansökningar till NTM och LPA

▶ INTE

- Maskinentreprenad
- Hyresinkomster
- Gårdsbruksturism
- Service tex i samband med hästsport
- Skogsbruk

Skatteblankett 2 avgör inte !

Jordbruksinkomst **är** växtodling, husdjursinkomster
+ därtill anknutna stöd (ha, djur etc.)

Produktpriser i kalkyler..

– rekommendation från Landsbygdsverket

	2012	2013	2014	2015	2016	Kalkyl 2017->
Vete	199	200	167	167	151	177
Malkorn	215	210	159	159	153	179
Havre	184	168	126	133	133	149
Rybs	468	409	362	356	355	390
Mjök	0,46	0,47	0,46	0,39	0,38	0,40
Svinkött	1,67	1,78	1,61	1,48	1,41	1,59

Gångsevärde på egendom

Hjälp tabell 2013 byggnader+dräner+mask.xls

1.	SKÖRDETRÄSKA	NEW HOLLAND	TL-54	15 FOTS	SKÄRBOORD		
	ÅRSMODELL	1998	KÖRDA TIMMAR	1076h			
			GÅNGSE PRIS				60.000 €
2.	TRAKTOR	FORD	7740 SLE -4V	ÅRSMODELL	1992		
	KÖRDA TIMMAR	5078 h					
			GÅNGSE PRIS				18.000 €
3.	TRAKTOR	NEW HOLLAND	8360 -4V RC	ÅRSMODELL	1998		
	KÖRDA TIMMAR	2932 h					
			GÅNGSE PRIS				38.000 €
4.	TRAKTOR	NEW HOLLAND	TS-110-4V MED	QUIKKE	960		
	FRONTLASTARE	2ST SKOPOR	ÅRSMODELL	2007			
	KÖRDA TIMMAR	4400h	GÅNGSE PRIS				38.000 €
5.	SÄNINGS MASKIN	TUME	HKL-300D JC LV	ÅRSMODELL	2007		
			GÅNGSE VÄRDE				12.000 €

”Jordbrukets företagsinkomst vid ansökan om avträdelsestöd (LPA)

	2018	2019	2020
+ Inkomster jordbruk	100	110	115 t€
+ Övrig gårdsbruksinkomst	0	0	0
- Utgifter jordbruk	60	67	67
- Avskrivn min 5 t€	5	5	5
- Räntor jordbruk	5	5	4
Arbetsinkomst	30	33	39
(jfr förtagsink NTM)	19	22	27 t€)

Krav 2017 LPA: Arbetsinkomst minst 15.000 €, varav minst 12.000 € från jordbruket

LANTBRUKSSÄLLSKAPETS SERVICE VID GENERATIONSVÄXLING

▶ STRÄVAR TILL ATT GE SERVICE I ALLA FRÅGOR SOM BERÖR GENERATIONSSKIFTET !

- BESKATTNING
- FINANSIERING
- PENSIONSFRÅGOR
- FRÅGOR RUNT DRIFTEN
- UPPGÖR HANDLINGAR SOM BEHÖVS

”VI FÖRSÖKER SE HELHETEN I DETALJERNA!”

LANTBRUKSSÄLLSKAPETS SERVICE VID GENERATIONSVÄXLING

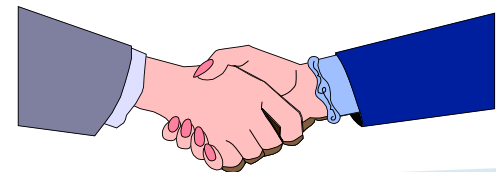

- ▶ OFTAST 2–3 BESÖK DÅ
VARJE ENSKILT FALL ÄR UNIKT !
- ▶ TIDSDEBITERING, (snitt ca 1200 €/gård)
  - DELVIS FINANSIERING GENOM RÅD 2020 PROGRAMMET!
- ▶ STIFTELSEN FINLANDSSVENSKA
JORDFONDEN KAN BEVILJA 1000 € BIDRAG
FÖR PLANERING

MÅLSÄTTNING FÖR GENERATIONSVÄXLING:

”EN SMIDIG ÖVERLÅTELSE AV GÅRDEN
SÅ ATT ALLA PARTER KÄNNER SIG
RÄTTVIST BEHANDLADE!”

Tack!